

Stvarnejše možnosti finansiranja

Sedanja predvidevanja kažejo, da bo letos investicijska dejavnost v družbenem sektorju gospodarstva za 14 odstotkov večja kakor lani. Mimogrede naj omenimo, da bo struktura investicijskih naložb letos ugodnejša za industrijo, in to zlasti zaradi investicijskih vlaganj v rekonstrukcijo jelske Zelezarne. Investicijska vlaganja zahtevajo določeno investicijsko politiko, ki jo sleherni leto prilagajamo trenutnim in perspektivnim družbeno-ekonomskim zahtevam. Če naj s takšno politiko v prvi vrsti določimo namen in področja investiranja, pa se čedalje bolj postavlja tudi zahteva po najbolj smotnem načinu zbiranja potrebnih sredstev. Težje finančnega investicijskega mora seveda biti na lastnih sredstvih gospodarskih organizacij, njihove pozitivne težnje v tem smislu pa morajo podpirati tudi pristojni ljudski odbori na ta način, da zagotovijo v okviru svojih družbenih investicijskih skladov potrebna sredstva povsod tam, kjer se podjetja udeležujejo raznih natečajev.

Upoštevanje mehanizma oblikovanja sredstev prek skladov, ki nudi bolj objektivne možnosti za kontinuirano finansiranje družbeno-ekonomskih dejavnosti, je treba s tem v zvezi izdelati dolgoročne načrte za zbiranje in koriščenje sredstev teh skladov. Skladno s tem je treba izkoristiti vse možnosti ekonomskih oblik zbiranja, ki bodo delovne organizacije spodbujale k taki delitvi čistej dohodka, da bi se zagotovili večji obseg dolgoročnejših vplačil v namenske sklade. Takšna orientacija pa tudi naravnost, naj ljudski odbori postopoma ukinejo ali ustrezno združijo tiste skromne namenske sklade, ki so se v času svojega obstoja izkazali kot prešibki usmerjevalci investicijskih naložb. V okviru ustreznega sistema in mehanizma delitve sredstev pa je treba izoblikovati močnejše namenske sklade. V tem smislu je bil na Gorenjskem že storjen korak naprej, saj so na primer v kranjski občini že formirali ustrezen sklad za razvoj in pospeševanje terciarnih dejavnosti oziroma terciarni sklad. Na splošno obstaja težnja in potreba, da bi na območjih, kjer je treba reševati skupno problematiko vseh terciarnih dejavnosti, ustanovili skupni namenski sklad. Ob takšnem formiranju oziroma zbiranju sredstev pa je treba čimbolj izločiti in zaprti posameznih komun ter hkrati upoštevati načela ekonomičnega poslovanja teh dejavnosti na območju določenih središč.

Z razvijanjem gospodarskega in komunalnega sistema se torej spreminja tudi značaj tako občinskih kot okrajnega sklada. Sprememba pri udeležbi na razpoložljivih sredstvih priliva med občinskimi in okrajnimi družbenimi investicijskimi skladi krepi sredstva občinskih skladov.

Za konec povzemamo še nekaj značilnih podatkov iz potrjenega zaključnega računa družbenega investicijskega sklada okrajja Kranj za preteklo leto. Skupna razpoložljiva sredstva sklada so znašala v letu 1962 929 milijonov dinarjev. Iz tega sklada so bila dodeljena posojila na osnovna sredstva MLIP Češnjica, KG Kranj, KZ Poljče, Transturistu Skofja Loka in posojila za potrebne trgovine, gostinstva in komunalne dejavnosti. Dolgoročna posojila za stalna obratna sredstva pa so bila dodeljena samo industriji. — I. P.

O turističnem propagandnem materialu

Prospekte preštrevamo na prste

- Prospekti Gorenjske in nekaj manjših prospektov turističnih krajev, ki jih bo založila GORENJSKA TURISTIČNA ZVEZA, veljajo več kot 12 milijonov dinarjev, to je dobršen del sredstev zveze, pa vendar bodo zapolnili le majhen delček vrzeli pri zares pomanjkljivi propagandi naših krajev.

Sredstva, ki dotekajo v te namene, bi kvečjemu lahko služila za dopolnjevanje številnega propagandnega materiala. Nikakor pa z njimi, če bodo še v prihodnje ostajala v teh mejah, ne bo mogoče narediti bistvenega preobrata, ki pa je že več kot potreben. Se zelo daleč smo namreč od tega, da bi naš propagandni material preplaval dežele, od koder si želimo gostov, saj je potrebno s prospekti naravnost skopariti.

Zadnji prospekt Gorenjske je bil izdan 1959. leta v 100 tisoč izvodih. Pri pripravih na letošnjo turistično sezono so posli zadnji izvod. Novi prospekt bo izšel v jeseni in ga bodo tako že lahko uporabljali pri pripravah za prihodnjo sezono. Tudi ta prospekt bo izšel v 100 tisoč izvodih, bo večjega formata, v njem bo več barvnih reprodukcij gorenjskih motivov Maksima Gasparija in barvnih fotografij večjih turističnih krajev z zemljevidom in krajšim opisom.

Tudi zadnji prospekt Kranja je izšel 1959. leta in že zdavnaj pošel. Za tem sta dobila svoj prospekt le še Jezerško in Preddvor in obračun turistične propagande v kranjski občini je zaključen. — TD Kranj je moralo vsa svoja sredstva uporabiti za ureditev svoje pisarne, občinski ljudski odbor pa tudi ne nameni za to prav ničesar. GTZ ima zadnja leta zelo omejena sredstva in je

bilo za to v skladu s priporočili bivšega okrajja sklenjeno, da usmerja svoja sredstva predvsem v propagando krajev s prenočinskimi zmožljivostmi in zanesljivim ekonomskim učinkom. Kljub temu bodo letos založili tisk manjšega prospekta Kranja.

V Skofji Loki imajo prospekt oziroma vodnik star že šest ali sedem let. Sedaj je v tisku manjši črno-beli prospekt. — Enakega pripravljajo še za Kropo in za Radovljico.

Na Bledu so porabili prospekte, ki jih je založila GTZ in bodo morali za prihodnjo sezono pripraviti nove. Nova prospekta pripravljata tudi Turistični društvi Kranjska gora in Bohinj. — Med noveše lahko prištevamo še prospekte Park hotela Bled, hotela Jelovica Bled in hotela Jezero-Belvedere Bohinj. Za lastno propagando se vse bolj navdušujejo tudi druga gorenjska podjetja, vendar si mnoga tega ne morejo privoščiti, saj je treba za prospekt odšteti na manj pol milijona din.

Gorenjska turistična zveza pripravila še štiri reklamne plakate — dva letna in dva zimska, sodeluje pa pri prospektu GORENJSKA - MORJE.

Tudi letos se bo GTZ s propagandnim materialom udeležila vseh evropskih mednarodnih sejmov, v gosteh je imela že 8 večjih skupin inozemskih novinarjev in jugoslovanske informacijske uradnike.

V okviru propagande ne gre prezreti turističnih razglednic. — Kot njihovi založniki letos predvsem nastopajo Kompas, trgovsko podjetje Tobak in Gorenjski tisk. Za prihodnje leto namerava GTZ finansirati 16 barvnih razglednic, za tiskanje svojih razglednic pa so se odločila tudi turistična društva v kranjski občini. — S.

Trgovina v preteklem mesecu

Promet in nihanje cen

- Trgovci pravijo, da je april za prodajo dober mesec. Da je to res, potrjujejo statistični podatki za območje ljubljanskega okrajja. V trgovini na drobno je bilo v preteklem mesecu prodano za 10 milijard 350 milijonov dinarjev raznega blaga, kar je precej več kot četrtina prometa v prvih štirih mesecih letošnjega leta.

Promet v letošnjem aprilu je za 8,8 odstotkov višji, kot je bil v aprilu lanskega leta. Okoli 5 odstotkov povišane vrednosti

kov. V aprilu so prodala za 18 milijard in pol blaga ali 3 milijarde 400 milijonov dinarjev več kot leto prej. Odkup kmetijskih pridelkov je bil sicer v preteklem mesecu za 12 odstotkov višji kot v aprilu 1962, vsi štirje prvi meseci skupaj pa zaradi znanih vzrokov v zvezi s hudo zimsko zaostajajo za lanskimi za skoraj 3 odstotke. Družbena posestva so prodala za dobrih 24 odstotkov več, vendar pa se je odkup pri zasebnih kmetijskih proizvajalcih znižal za skoraj 13 odstotkov. Zanimiv je tudi podatek udeležbe družbenih posestev

Te dni v Radovljici nadaljujejo z gradnjo trgovsko-poslovne zgradbe Pravijo, da bo letos dograjena

prodanega blaga je treba pripisati na račun višjih cen, ostalo pa je rezultat večjega količinskega prometa.

Grosistična trgovska podjetja so zabeležila še večji porast prometa, in sicer kar za 20 odstot-

in zasebnih kmetijskih proizvajalcev pri odkupu. Prva so prodala v preteklem mesecu za 541 milijonov in pol raznih pridelkov in živine, drugi pa so izkupili za svoje blago 1 milijardo 51 milijonov dinarjev.

Cene so se spet precej spreminjale. V povprečju so 5,5 odstotkov višje od lanskih. K takemu povprečju še vedno največ prispevajo živila, še prav posebno meso, maščobe pa so na kranjskem območju tudi za 9 odstotkov dražje, kot so bile pred letom dni. Sicer je povprečje cen v aprilu v ljubljanskem okrajju enako povprečju iz meseca marca. Znižale so se na primer cene nekaterih vrtnin, razen že omenjenih pa so se nekoliko dvignile še cene obrtnih storitev, tekstilnih izdelkov in nekaterih drugih artiklov. Kurjava se je precej pocenila, ker je že stopil v veljavo regres za nabavo kurjave za zasebna gospodinjstva v času, ko ni sezona.

Nad 78 milijonov dinarjev škode

v kmetijstvu na račun pozebe — Izbira umetnih gnojil še ne zadovoljuje, čeprav so količine zadostne

Pričakovati je bilo, da bo letošnja dolga zima pustila dokaj občutne posledice za kmetijsko proizvodnjo. Bojazen zaradi škode pred pozebo pa je bila upravičena. Škoda je predvsem občutna v nižinskih predelih, kjer so bila na obsežnih površinah posejana ozimna žita. Pozanmali smo se, koliko znaša ta škoda v kranjski občini, ki ima največje obdelovalne površine v nižinskem predelu. Po dokončni oceni znaša škoda 78.575.142 dinarjev. Razumljivo pa je, da je bila velika škoda zaradi pozebe tudi v vseh ostalih občinah na Gorenjskem. Dejanske posledice pa bodo občutne šele jeseni, ko ne bo pričakovane pridelke pšenice in semenske rdeče detelje — inkarnatke.

Večino površin — posejanih ozimnimi žiti — so morali zaradi pozebe preorati in na njih zasaditi nove kulture: predvsem krmne rastline in krompir. Ker pa je zaradi ugodnih sedanjih vremenskih razmer in gnojenja še tako ali tako pričakovati dober pridelek travniške in njivske kreme, so dani vsi pogoji, ki naravnost silijo na povečanje živinoreje. Takšna ugotovitev pa je kljub vsemu razveseljiva, saj sedanjih podatki kažejo, da smo v zadnjem času zabeležili določen padec glede živinoreje. Razen tega pa letos tudi ni bojzani, da ne bi bil pridelek krompirja zadosten. S krompirjem je zasajenih več površin, kot je bilo planirano. Precej pereče vprašanje je bilo letošnjo pomlad pomanjkajne

umetnih gnojil. Sedaj je glede tega položaj v kranjski občini — podobno je verjetno tudi v ostalih občinah — tak, da je približno tri tedne zaradi tega ni večjih neprijetnosti. Količina umetnih gnojil so sedaj zadostne, le izbira še ni najbolj zadovoljiva. Nobene bojzani pa ni, da bi lahko škodilo kmetijski proizvodnji dejstvo, da gnojila vendarle niso prišla pravočasno. Medtem ko bi sicer morali čakati v zadrugah ali na zasebnih kmetijah na umetna gnojila, so imeli dovolj dela, da so preorali pozebe površine z ozimnimi žiti in na njih zasadili nove kulture, za kar pa so bila na voljo tudi gnojila. Pri sajenju krompirja so si morali res v večini primerov pomagati s hlevskim gnojem, kar pa proizvodnji ne more škodovati. — B.

Srečanja z našimi kandidati Zaupajmo mladim

ADOLF ARIGLER

K. M.

— »S preveliko skrbjo, prepocasi in celo z neutemeljenim nezaupanjem prepuščamo mladim ljudem odgovornejša mesta. To velja za proizvodnjo, za družbeno in javno življenje, zlasti pa za samoupravni mehanizem. Mnogo take pretirane previdnosti do mladih je opaziti med strokovnimi kadri in tudi drugod. Celotno razprave v raznih organih so vsaš ozkosrčne in glade tega nesmotrne. Starejši kažejo na mlajše, češ naj se najprej izkažejo, potem šele jim bomo lahko zaupali, mladi pa: dajte nam pripravnost, da se lahko izkažemo.«

ADOLF ARIGLER, kandidat za republiški zbor skupščine SRS je povedal te misli iz svojih obilnih izkušenj v zvezi s kadrovsko politiko v okviru republike, hkrati pa primerjal razmere v jenski občini, kjer ga kandidirajo. Na Jesenicah, kot pravi, je veliko težav, ki izvirajo iz tega, ker Zelezarna preveč zasenčuje celotno ostalo življenje v občini. Od tod namreč težave pri zaposlovanju žensk, pri nerazvitosti ostalih služb s turizmom vred itd. Vendar te težave niso utemeljene, niso objektivne, marveč so v veliki meri subjektivne narave — da namreč ljudem po njihovem lastnem mnenju lahko samo Zelezarna zagotovi kruh. In prav reševanje teh težav je treba zaupati mlademu kadru, ki bo v staro miselnost vnašal nove ideje.

Zagotoviti moramo možnosti

»Treba je zagotoviti možnost, da bo ženska dobila blizu doma pripravljeno hrano, da bo imela komu zaupati otroka, da bi jo uvrstili kot enakopravno pri dodeljevanju stanovanj itd. To so problemi, ki jih čutimo zlasti zaposlene ženske. Koliko je govora in razpravljanja o zaposlovanju ženske, o njeni produktivnosti, o strokovnem usposabljanju in o njenem sodelovanju v družbenih in samoupravnih organih! Toda ključ je v teh problemih. Če bi bila ženska doma sproščena tisočermi skrbmi in drobnih opravil, bi bila aktivnejša v proizvodnji in v družbenem življenju.«

ANCKA ROZMAN — kandidatka za republiški zbor skupščine SRS v 49. volilni enoti v kranjski občini — je te ugotovitve navezala na izkušnje v kolektivu Tekstilindus v Kranju, kjer se vsak dan ukvarja s težavami tamkaj zaposlenih delavk. V tem kolektivu je 75 odstotkov žensk. Od skupno 370 prosivcev za stanovanje je 300 delavk. Pri tem pa se v nekaterih podjetjih krši enakopravnost. Kot upravičenega prosivca za stanovanje namreč upoštevajo samo moške, kar nikakor ni prav. V Tekstilindusu ne ločijo, ali je prosivec moški ali ženska, in upoštevajo razmere in potrebe. V tem smislu so začeli sodelovati z drugimi podjetji, kadar gre za stanovanje zakoncev, ki so zaposleni v različnih podjetjih.

O družbeni prehrani pa tole: letos sicer v Kranju urejajo dva večja obrata — na Zlatem polju in v središču mesta za kinom Center, toda Stražišče-Primsko-

ANCKA ROZMAN

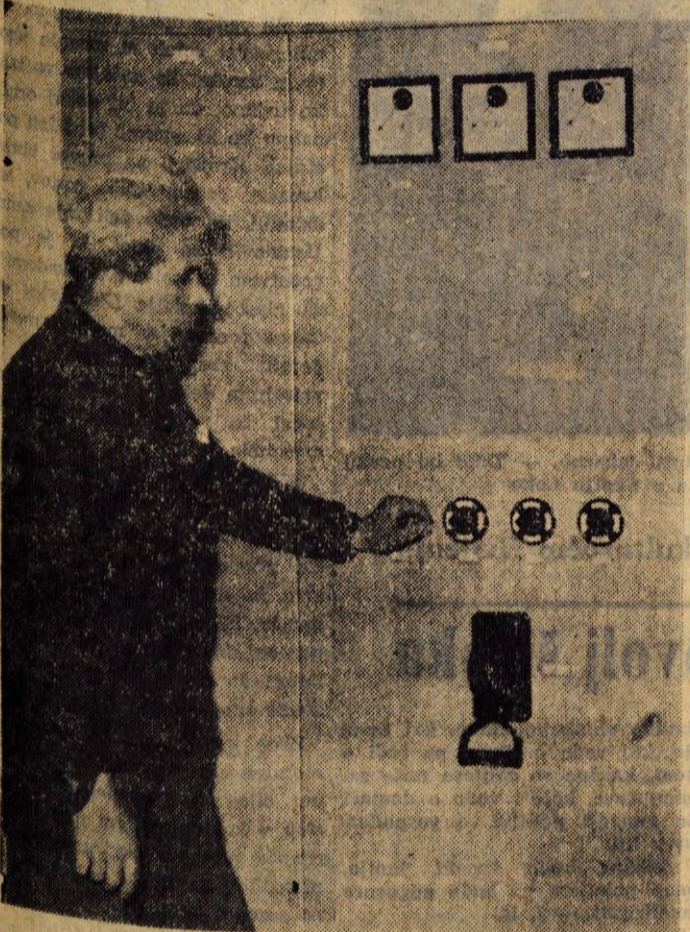
vo, Vodovodni stolp in druga naselja bodo še vedno prikrajšana pri teh ugodnostih.

Končni izidi nedeljskih volitev

Občina	Število volivcev		Udeležba v %
	vpisanih	volilo	
Kranj	33.707	30.666	90,98
	4.688	4.075	86,92
Jesenice	18.247	16.784	91,98
	674	617	91,54
Radovljica	18.641	16.853	90,41
	2.417	2.253	93,21
Tržič	7.735	7.126	92,13
	478	420	87,87
Skofja Loka	16.750	14.485	86,5
	3.448	2.965	85,7

(V prvi vrsti za občinski zbor, v drugi vrsti za kmetijsko podskupino)

Iz naših komun

Ljubeljki predor je z naše strani že pripravljen za promet. Uredil so tudi že razsvetljava, za katero so pripravili posebno »komandno mizo«.

Ali že veste, da ...

... Je GG Kranj na območju tržiške občine doslej sklenilo 174 dolgoročnih kooperacijskih pogodb z zasebnimi lastniki gozdov. S temi pogodbami je zajetih 51,3 odst. (2085 ha) vseh gozdnih površin v zasebni lastnosti.

... Je trgovska dejavnost v tržiški občini povečala vrednost bruto prometa od leta 1957 do lani za 54 odst.

... Je bilo v letih po letu 1957 v tržiški občini 172 študentov štipendistov, ki so dobili 9.669.000 dinarjev. Višina štipendij se je gibala med 4000 in 12.000 dinarji.

... KZ Tržič dokaj ugodno razvija sodelovanje z individualnimi živinorejci. Že do aprila letos je bilo na ta račun v intenzivnem pitanju 71 glav goveje živine, od tega številna pa je bilo 30 glav že odanih v zakol.

Novi predsednik mladine

Tržič, 28. maja — Na včerajšnji seji občinskega komiteja ZMS Tržič so zaradi odhoda na študij razrešili predsednika komiteja Janeza Ivnikarja in na njegovo mesto izvolili dosedanjega sekretarja Rudija Hafnerja. Za sekretarico so izvolili članico plenuma Marico Cemažar.

Utrjevanje prijateljskih odnosov s sosednimi državami

Jesenice — Ansambel narodnih plesov in pesmi »Tone Cufar« na Jesenicah je v dneih od 10. do 15. maja gostoval v Italiji. Odzval se je vabilu Circolo Italsider Cornigliano Genova, ki skrbi v 17 državnih tovarnah za kulturno in telesno rekreacijo delavcev. Joža Varl, predsednik Svobode Jesenice, ki se je udeležil gostovanja, nam je povedal tole:

»Ansambel narodnih plesov in pesmi Jeseniške Svobode se je za to gostovanje temeljito pripravil. Prva dva nastopa sta bila namenjena delavcem velike in moderne železarne v Genovi, tretji je bil v tovarni cev v Coboletu, četrti pa v najmodernejši evropski hladni valjarni v Novi Liguari. Program je bil sestavljen iz desetih narodnih plesov jugoslovanskih narodov, odmor pa so bili izpolnjeni z nastopom vokalnega kvarteta in instrumentalnega kvinteta ter s prikazovanjem lepote Gorenjske z barvnimi diapozitivi. Zaradi svoje usklajenosti je razvelj zahtevno in temperamentno italijansko publiko. V izrednem priznanju nastopajočim je bilo čutili tople simpatije italijanskega ljudstva do naših narodov in do naše kulture, spontani aplavzi pa so bili tudi zgovorni dokaz uspeha Jeseniških železarjev-svobodašev. V treh dneh smo postali prijatelji s skupnimi željami po utrjevanju medsebojnih odnosov in s tem po medsebojnem, strokovnem, kulturnem in prijateljskem sodelovanju.«

Gostovanje Jeseniške Svobode v Genovi in njeni okolici je ponovno opravičilo ugled, ki ga uživajo naši narodi pri italijanskem ljudstvu. — U.

Še 889 prošenj

Letos v tržiški občini 183 družinskih stanovanj — V zadnji mandatni dobi je bilo zgrajenih 466 stanovanj

Na prvi pogled: Tržič je ostal že desetletja neizpremenjen. Vendar je takšna ugotovitev zmotna. Središče mesta je res ostalo neizpremenjeno, najbližja okolica pa je močno spremenjena nekdanjo podobo. Če na tem mestu samo bežno omenimo izgradnjo številnih novih industrijskih objektov, letno kopalnice, zdravstveni dom in drugo, potem moramo omeniti številne nove stanovanjske bloke, ki so veliko nasprotje nekdanjim starim tržiškim hišam. Na račun novih stanovanjskih blokov pa je Tržič dobil dve precej veliki novi naselji, in sicer ob Cankarjevi cesti in na Ravnah, ki pa sta ostali v tržiški »luknji« za oko skoraj neopazni.

V preteklih petih, šestih letih je bilo v Tržiču dograjenih 466 različnih stanovanj, za kar je bilo investiranih 980 milijonov dinarjev. Od omenjenega števila stanovanj je bilo v družbeni lastni zgrajenih 429 stanovanj (denar so dali ObLO in gospodarske organizacije), 37 stanovanj pa je bilo dograjenih v zasebni lastni. Pretežna večina novih stanovanj je

bila namenjena družinam, saj je bilo med vsemi dograjenimi stanovanji le 66 samskih sob in garsoner.

Pri tolikšnem številu novih stanovanj in pri dejstvu, da je Tržič eno izmed manjših mest po številu prebivalstva, bi si marsikdo predstavljal, da v Tržiču ni več občutnejšega pomanjkanja stanovanj. Vendar pa zadeva ni

takšna. Proševcev za stanovanja v tržiški občini (v glavnem v samem Tržiču) je še vedno 889! Gospodarske organizacije imajo 657 nerešenih prošenj, občinski ljudski odbor pa 232.

Po pravkar omenjenem številu stanovanjskih prošenj je razumljivo, da bo stanovanjska gradnja še dlje v Tržiču v ospredju. Prav zaradi tega je razumljivo, da bodo letos v tržiški občini gradili 183 novih družinskih stanovanj. Petinšestdeset stanovanj bo vseljiliv že letos, medtem ko bo preostalih 118 vseljiliv prihodnje leto.

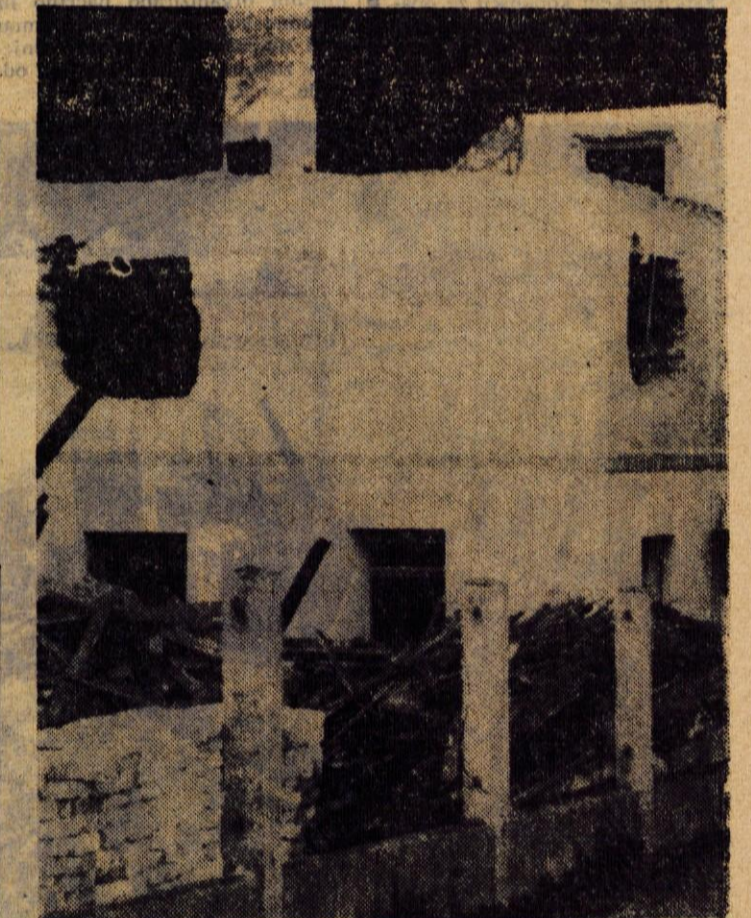
Preprost izračun torej pokaže, da bo po dograditvi omenjenih 183 stanovanj, še vedno ostalo nad 600 nerešenih prošenj. Razumljivo je, da si bo zaradi tega morala nova občinska skupščina, predvsem pa vse gospodarske organizacije in sleherni interesent, močno prizadevati, kako bi v tržiški občini kar v najkrajšem času rešili vprašanje pomanjkanja stanovanj. Skrb za nove stanovanjske gradnje pa bo toliko večja, ker bo z novimi gradnjami vzoredno potrebno misliti tudi na gradnjo številnih novih nujno potrebnih objektov, brez katerih si izboljšanja družbenega standarda ne moremo zamisljati. Če do naslednjega Tržiču močno čutili pomanjkanje raznih servisov, otroških igrišč, raznih družbenih prostorov, prodajal, najrazličnejših komunalnih naprav in drugega, z izgradnjo novih stanovanj pa bodo zaradi vsega naštetega prav gotovo še večje vrzeli. Nadaljnje izgradnje bo torej zahtevala res kar največje prizadevanje slehernega občana, če bodo Tržičani hoteli v najkrajšem času rešiti svoje najbolj pereče probleme. — F.

Lepe perspektive turizma v Mojstrani

- MOJSTRANA — Novoizvoljeni odbor Turističnega društva si je zadal nalogo pospešiti turizem v Mojstrani in njeni okolici in takoj pričel z delom. Leta 1951 ustanovljeno TD Dvojce-Mojstrana je v prvih letih svojega obstoja posvečalo dokaj pozornosti razvoju turizma in je tudi doseglo galo lepe uspehe, zadnja leta pa se je ukvarjalo v glavnem z upravljanjem gostilne »Pod Kepo«, na razvoj turizma pa je skoraj pozabilo.

Mojstrana z izredno lepo lego v Zgornjesavski dolini je bila pred leti priljubljena izletniška točka za domače in tuje izletnike. Poznana je tudi po smučarskih terenih v zimskem času in priljubljenih sprehajališčih v letnih mesecih. Kdo ne pozna prelepega izleta k Peričniku ali v dolino Krme? Ker so pozabili na važnost turizma, so v Mojstrani zadnja leta opustili skrb za goste in izletnike in tako ostali skoraj brez gostinskega obrata. Novi odbor pa je sklenil najprej adaptirati bife v invalidskem domu, nato pa preurediti še bivši lokal »Delikatesa« v gostilni. Dalje bodo adaptirali tudi stavbo gostilne »Pod Kepo« in gostilno samo v moderen gostinski obrat. Z ureditvijo gostinskih lokalov pa še ni vse urejeno — četudi bi nekdanji hotel »Triglav« zopet služil svojem namenu.

Potrebno bo med drugim urediti preskrbo s kruhom. Kruh pripeljejo v Jesenice vsak dan še po 10. uri, prodajajo pa ga v enem lokalju. Jutranji turisti — namenjeni k Peričniku, v Aljažev dom in dalje na Triglav ali pa v Krmo — v Mojstrani ne morejo kupiti kruha, ker ga že popoldne zmanjka. Kot kaže — bo letos ali najpозnejše prihodnje leto dograjena medobčinska sodobna pekarna v Lescah, zato ni misliti na to, da bi odprli spet staro pekarno, nujno pa bo treba urediti pravočasno in morda dnevno dvakratno dostavo kruha v Jes-

V Bistrici pri Tržiču so te dni porušili več hiš (naša slika), ki bodo morale odstopti mesto novi cesti Naklo-Tržič. Ta gradnja je vsekakor med največjimi letošnjimi investicijami za razvoj prometa na Gorenjskem

Ob Savi Dolinki

V KRANJSKI GORI obstaja in deluje avtoservisna služba, ki pa je gostom na razpolago samo ob delavnikih. Ob nedeljah, ko pride premeje največ tujih avtomobilistov, avtoservis ni odprt. Na vsak način bo nujno še v letošnji sezoni uvesti v avtoservisno dežurno nedeljsko službo, pa čeprav v začetku ne bi bila aktivna. Vprašanje preskrbe vozil z gorivom bo v Kranjski gori rešeno z novo črpalnico, ki jo bo zgradilo trgovsko podjetje »Petrol« takoj ko bo določena lokacija, zato bo toliko umestnejša uvedba stalne avtoservisne službe.

NA JESENICAH so odprli v soboto dopoldne novo adaptiran lokal izletniško-turistične agencije »ITA«. Lokal ob glavni cesti skozi Jesenice in v neposredni bližini občine in carine, ki bo odprt tudi ob nedeljah in praznikih, je imel že prve dneve dovolj obiskovalcev, pa tudi radovednežev, ki jih je zanimal lokal in poslovanje v njem.

V JESELSKI JESENICE so uvedli s tekočim tednom nov delovni čas. Sirena naznanja pričetek dne ob 5.30, 13.30 in 21.30. Podjetje s 7000 zaposlenimi se je moralo prilagoditi novemu volumnu delovnega dneva, po katerem so ukrajnjeni delavski vlaki. Raven in jeseniški železniki in javnih valjarnah so morali prilagoditi novemu volumnu delovnega dneva tudi urnik v poklicni železarski in tehnični srednji šoli železarskega izobraževalnega centra. Za letne mesece je

za pol ure nazaj pomaknjeni delovni čas ugoden, manj ugoden pa bo v zimskih mesecih.

V ZIROVNICI so priredili v počastitev dneva mladosti akademijo. Na njej je razen telovadec TVD Partizan Zirovnica, pevskega zbora in folklorne skupine žirovniške šole nastopila zopet godba na pihala Svobode Zirovnica, pa čeprav brez dirigenta. Kaže, da bodo krizo, v katero so zašli zaradi izgube dirigenta, prebrodili in nadaljevali z rednim delom.

PODJETJE »SINGER« IZ LJUBLJANE se je na posredovanje mnogih kandidatov odločilo odpreti na Jesenicah tečaj za krojenje in šivanje. Prvi tečaj se je pričel v ponedeljek s popoldansko in večerno izmeno. Pouk bo trikrat tedensko. Tečaj, v katerem stane šolanje po 3000 dinarjev in je v gospodinjski šoli na Jesenicah, pa bo trajal tri mesece.

JESELSKI ZEELZARJI bodo letovali tudi letos po znižanih cenah. CDS je že sprejel predlog letovanja z regresom, ki bo za člane kolektiva in njihove sivoce v počitniškem domu v Crikvenici, v taboru Zelezarne Jesenice v Kaštel Lukšiču in v počitniškem domu na Mežakliji. Podjetje bo registriralo na 50 odstotkov dnevnega penziona, tako da bodo letovalci plačali dnevno po največ 550 dinarjev. Za izrabo regresa so sprejeli nekoliko ostreje ukrepe in imajo prednost tisti, ki regresa še niso izrabili ali pa so ga koristili pred leti. Z omenjenim ukrepom so pa ukinili tudi regres za odhodi po želji, kar je prenekatero prizadelo.

Nove poti na področju strokovnega izobraževanja

Ob koncu šolskega leta smo. Velika množica mladih ljudi bo zapustila klopi obvezne šole in se vključila v različne druge šole, le posamezni mladinci in srednje zaposliti v gospodarstvu. Če naj želje naše mladine, ki združuje osnovno šolo, grobo posredujemo, moramo reči, da se mladenec želi še nadalje izobraževati predvsem na tehniških šolah, gimnazij in v nekaterih poklicnih šolah, medtem ko grede v šole niso mogli dovršiti in jo zapustijo s tem, da so končali peti, šest ali sedmi razred. Te odločitve pa se nikakor ne ujema s kadrovsko strukturo v gospodarskih organizacijah.

V zadnjih letih smo se zaradi rekonstrukcije v gospodarskih organizacijah in zaradi novih tehniških postopkov in delitve dela zelo odmaknili od stare obrtniške proizvodnje, ki je potrebovala ponajveč kvalificirane delavce — in stopamo z rano ob rami z industrijsko razvitimi de-

želami. Zato za tako proizvodnjo ne potrebujemo več tako število delavcev širokega profila, pač pa več tistih, ki se ukvarjajo s tehniškimi postopki in mnogo specializiranih proizvajalcev, to je delavcev ožjega profila.

Če bi kadrovski sestav v naši industriji v nekem splošnem procentualnem razmerju prikazali, bi upali reči, da industrija potrebuje okoli 60 odstotkov delavcev, ki jih sama usposobi za delovna mesta, 20 odstotkov delavcev, ki so se šolali v poklicnih šolah (absolventov vajenskih in industrijskih šol) in okoli 20 odstotkov tistih, ki so prišli iz srednjih, višjih in visokih šol. Poudarjamo, da so to neki splošni normativi, ki veljajo za razvito industrijo in da imajo posamezne panoge industrije glede na razvitost in specifičnost proizvodnje svojevrstno kadrovsko strukturo. S podatki o strukturi naših proizvajalcev smo hoteli opozoriti, da za našo proizvodnjo ni bistveno, kakšno spričevalo ima kdo, marveč da je bolj interesantno, kakšna je njegova storilnost, kakšna je njegova odgovornost,

bodil do proizvajalnih sredstev ali materialov in kako upravlja kot član delovnega kolektiva zadeve, ki so mu dane v upravljanje. Poudariti moramo, da naš človek ni več plačan po formalnih kvalifikacijah, marveč so njegovi osebni dohodki odvisni od njegovih delovnih uspehov. S številnimi prikazom pa smo se hoteli lotiti še drugega za našo proizvodnjo enako perečega problema, namreč kadrovanja in izobraževanja v podjetjih. Ne moremo se čuditi, da imajo starši mladine, ki zapuščajo osnovno šolo, in ta mladina sama določene in največkrat upravičene predloge ob prestopanju neposredno iz šole v podjetja. Zakaj? Pri vzgojno - izobraževalnem procesu v osnovni šoli je naš mladi človek spoznal tudi socialistično načelo, da ima vsak državljan pravico do izobraževanja, da imamo celo vrsto izobraževalnih institucij od šol delavske univerze pa tja do izobraževanja v gospodarskih organizacijah in da se izobražujemo dan za dnevom, vse do tle, dokler hočemo oz. moramo. Resnica je, da posvečajo naše največje gospodarske organizacije izobraževanju strokovnih kadrov pomembno skrb, ker se zavedajo, da njihovi poslovni uspehi niso odvisni le od stroja, marveč v pretežni meri od človeka, ki

upravlja ta stroj. Tako podjetja imajo kadrovske službe, imajo lastne šole, nekatera pa izobraževalne centre, ki posvečajo vso skrb izobraževanju mladih in odraslih. Vsa ta dejavnost jih sicer velja lepe denarne, vendar se ti denarji v podjetje kaj hitro vrnejo, saj so delovni uspehi, kvaliteta izdelkov in prihrank na materialu največkrat mnogo večji, kot so bila sredstva vložena v izobraževanje. Žal, da se s problematiko izobraževanja in usposabljanja za delovna mesta ukvarjajo le velika podjetja, da pa v številnih dokaj velikih in manjših podjetjih nimamo nikogar, ki bi se te tematike oprijel. Niso osamljeni primeri, ko se novemu članu kolektiva ne posredujejo osnovna znanja za uspešno opravljanje dela in tudi vajenci se tam ne usposabljujejo pravočasno, ker danes delajo tu, jutri tam, danes je njegov mentor ta, jutri oni, pojutrišnjem nihče.

Izobraževanje vajencev, to je bodočih strokovnjakov širokega profila, ne moremo več prepuščati stihiji, boljšim ali slabšim delovnim pogojem podjetja in ljudem, ki nimajo niti strokovne usposobljenosti niti osnovnih humanih in pedagoških lastnosti. Na eni strani imamo institucije in strokovnjake, ki se že dokaj časa ukvarjajo z izdelavo najrazličnejših profilov in učnih načr-

tov, na drugi strani pa je v podjetjih taka apatičnost. Ugotovili smo nadalje, da vajenci-kovinarji po večmesečni praksi niti ne vedo, kako morajo pri piljenju pravilno stati, ne znajo si pri obdelavi razporediti orodje, ne znajo osnovnih operacij, poimenovanje orodja nima z našim tehničkim izrazoslovjem ničesar skupnega itd. Učitelji - inštruktorji se v šolskih delavnicah pri praktičnem pouku trudijo, da bi vse te nedostatke odpravili, vendar ne uspejo, ker so se učenci vseh teh nepravilnosti tako priučili, da jih skoraj ne morejo odpraviti. Zato bo v prihodnjem letu nujno potrebno tudi na tem področju izvesti reformo in sicer tako, da bi vajenci, preden prestopijo prav svojega delovnega mesta, prišli najprej v poklicno šolo, kjer bi se v šestih mesecih naučili vse ono, kar predpisuje osnovni program praktičnega dela za kovinarja, in osnovno teorijo, ki je s praktičnim programom kar najtesneje povezana. Gospodarske organizacije, ki imajo lastne šole po takem načrtu vzgajajo svoj naraščaj že vrsto let, osnovne programe praktičnega pouka iz leta v leto izboljšujejo z natančno določenimi delovnimi operacijami, praktično delo v šolskih delavnicah dopolnjujejo s proizvodnim delom in počitniško prakso in tako izobražijo resnično kvalitetne

kadre, ki se v proizvodnji tako znajdejo in zato dosegajo tudi primerne osebne dohodke.

Po takem izobraževalnem sistemu vzgaja mlade in odrasle ljudi tudi poklicna šola v Skoflji Loki in se gospodarske organizacije v tej komuni s takim načinom izobraževanja zelo pohvalijo. Kranjska občina pa je lani vložila v organizacijo kovinarskih delavnic kar lepe vsote, šole napravijo svoje in odrgajo nekaj ur teorije za namene praktičnega usposabljanja, gospodarske organizacije pa izobražujejo tako, kot smo že omenili. Zato je skoraj čas, da prekinemo s starim in s prihodnjim šolskim letom pričnemo z novim, sodobnim in načrtnim izobraževanjem. Izhodišče pa nam mora biti delo, njegova širina in perspektiva. Pri izobraževanju kadrov se moramo zavedati, da so tudi naložbe v kadre perspektivne, kar naša podjetja posebno pa obrtne organizacije prav rade pozabljajo. Nekateri take organizacije vzamejo vajenca kot delovno silo, ki mora biti že prvi mesec učenja rentabilna. Temu ne moremo reči izobraževanje, marveč izkoriščanje. Kakšno je znanje tako izkoriščanih in ponižanih ob koncu učne dobe, ni potrebno še posebej opisovati.

VILKO KUS
(Nadaljevanje sledi)

Iz naših komun

Revija mladih pevcev

● SKOFJA LOKA, 28. maja — Predvčerajšnjim je občinski svet Svobod in prosvetnih društev priredil revijo otroških in mladinskih pevskih zborov in instrumentalnih skupin.

V celoti je nastopilo 7 skupin, in sicer harmonikarska skupina glasbene šole pod vodstvom Tona Osolnika, otroški pevski zbor osnovne šole Reteče pod vodstvom Jožeta Zupančiča, otroški in mešani pevski zbor osemletke Skofja Loka pod vodstvom Pavlice

Grahek, mladinski mešani zbor gimnazije je vodil Peregrin Capuder, mladinski mešani zbor osemletke Trata pa Janko Jocič.

Glede repertoarja so poslušavci z zadovoljstvom ugotovili, da je bil tokrat spored zelo pester.

V splošnem je treba reči, da so zbori v pretežni večini dobro opravili svojo nalogo. Pesmi so bile zapete ubrano, seveda pa je bilo vmes za uho strokovnjaka tudi nekaj pomanjkljivosti, ki pa se jim je ob takih prilikah le težko ogniti.

Po reviji je priredil poklical na kritično razpravo strokovnjake glasbenega sosveta SSPD Skofja Loka in vse pevovodje. Posveta in razprava sta se udeležila tudi zastopnika okrajnega oziroma republiškega foruma.

Ob koncu naj še omenimo, da bo 8 mladinskih pevskih zborov Selške doline nastopilo na podobni reviji v nedeljo, 2. junija, v Zelznikih na prostem pred »Vljo vrt«, ob slabem vremenu pa v domu Partizana, šest pevskih skupin Poljanske doline pa v nedeljo, 9. junija, v dvorani TVD Partizan v Gorenji vasi. — St. S.

Skrb o pravem času

Kranj — Vsa leta se je dogajalo, da otroci med šolskimi počitnicami niso prejeli fluorokalcijevih tablet, dogodilo pa se je tudi, da tablet v začetku šolskega leta dlje ni bilo na voljo. Letos pa so pristojni organi za šolstvo in zdravstvo opozorili vse šole in vzgojno-varstvene ustanove, naj si do konca leta nabavijo zadostno količino teh tablet, da jih bodo otroci med počitnicami uživali doma oz. da jih bo imela šola v rezervi tudi ob pričetku novega šolskega leta.

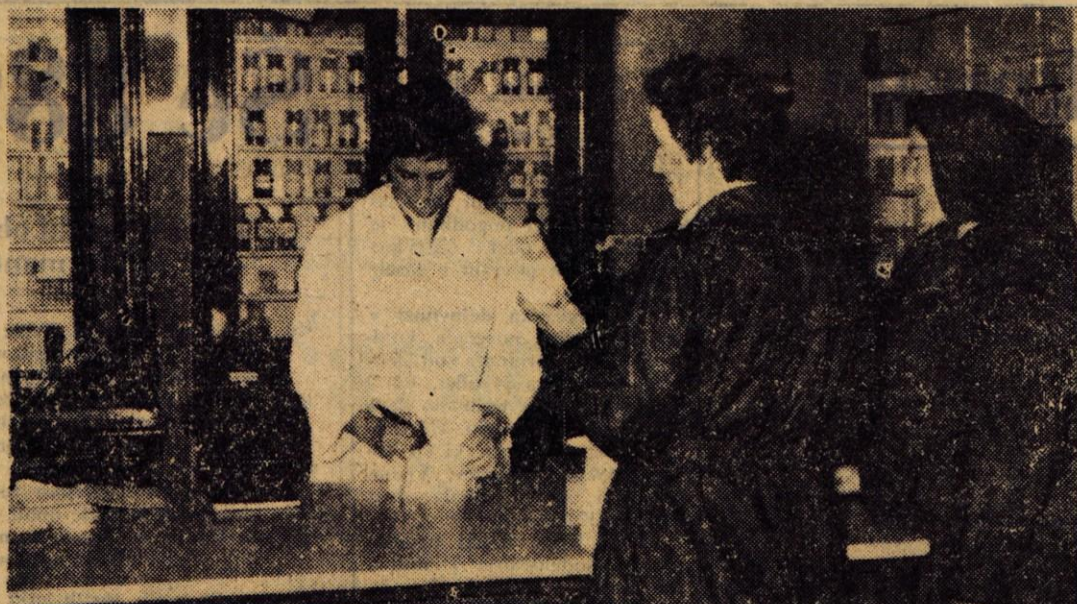
Letos, zlasti pa še prihodnja leta bo zdravljenje zob pri šolski mladini organizirano načrtno in sistematsko, kar bo nedvomno tudi olajšalo delo preobremenjenim zobnim ambulantam za odrasle. — R.

Iz obeh dolin

● SKOFJELOŠKI »MATIČEK« NA TV — Pred nekaj dnevi smo poročali, da se bo tudi igravska skupina DPD SVOBODA Skofja Loka udeležila republiške revije amaterskih igravskih skupin v Novem mestu. Na tej reviji se bodo predstavili z Linhartovo veseligrso »Veseli dan ali Matiček se ženi«. Tej novici pa naj dodamo še novo, in sicer, da bo v petek ljubljanska televizija prenašala odlomek iz te uprizoritve.

● PRENOVLJEN VOZNI RED — Z novim voznim redom je bilo potrebno spremeniti tudi številne table na avtobusnih postajališčih. Tudi na avtobusni postaji v Skofji Loki so jih povsem prenovili. Sedanji voznik red je resda popoln. Označeni so namreč prihodi in odhodi avtobusov iz Skofje Loke, razen tega pa še odhodi vlakov (doslej so bili označeni namreč samo odhodi).

● PRVI KOPAVCI NA SORI — Minulo nedeljo je bilo na škofjeloškem kopalšču že opaziti prve »junaške« kopavce, ki so samo skočili v vodo. Voda je še malce premrzla. Sončilo pa se jih je že precej.

Pred poldrugim mesecem so v združenem domu v Gorenji vasi odprli lekarno. — Tako bo posej prenekateremu občanu Poljanske doline prikrajšana pot po zdravila v Skofjo Loko

Zmaga škofjeloških tabornikov v Ljubljani

V počastitev dneva mladosti je okrajna taborniška zveza priredila tekmovanje v mnogoboju »medvedkov« in »čebelice«. Tega tekmovanja, ki je bilo v parku inž. Stanka Bloudka v Ljubljani, sta se udeležili tudi ekipi »medvedkov« in »čebelice« taborniškega odreda »Svobodni Kamnitnik« iz Skofje Loke. Tekmovanje je potekalo v postavljanju šotorov, orientacijskem teku, kurjenju taborniškega ognja in teku prek ovir. V hudi konkurenci so škofjeloški »medvedki« osvojili odlično prvo mesto, »čebelice« pa drugo mesto. Prvim je dala okrajna zveza tabornikov v znak priznanja za osvojevo prvo mesto - šotor, drugim pa žogo za rokomet. Pri tem pa naj omenimo, da sta se obe ekipi plasirali za republiški mnogoboj »medvedkov« in »čebelice«, ki bo hkrati z zletom najmlajših slovenskih tabornikov na Šobčevem bazarju.

St. S.

Anketa o družbenem in kulturnem življenju občanov

Zasnova je dovolj široka

RADOVLJICA — Delavska univerza pripravlja v sodelovanju z občinskimi sindikalnim svetom, s SZDL, s svetom Svobod občine Radovljica in s komitejem mladine veliko anketo o stanju in potrebah občanov po kulturnem življenju. V anketi so zajeli najrazličnejša vprašanja. Razen kulturnega življenja zajema anketa tudi vprašanja iz družbeno-političnega področja in probleme mladine, družbeno samoupravljanje in podobno. Anketo bodo poslali prebivalcem različnih poklicev in dejavnosti ter funkcij. Vprašanja v anketi so prilagojena stopnji izobrazbe in stroki dejavnosti. Dodatno k anketi so sestavili tudi teste, s katerimi bodo ugotovili razgledanost ljudi v različnih poklicih. Vprašanja zajemajo različne vrste kulture in umetnosti kakor so film, literatura, dramatika, glasba, slikarstvo in podobno.

Z anketo nameravajo ugotoviti najprej sedanje stanje in spoznati potrebe ljudi po kulturnem življenju. V drugi vrsti pa bi radi ugotovili, kako spremljajo naši delovni ljudje kulturne novice,

koliko obiskujejo kino, kaj berejo, kaj vedo o filmu, pa tudi o tem, kakšne so zahteve naše samouprave, koliko vedo o domači in zunanji politiki, o gospodarstvu itd.

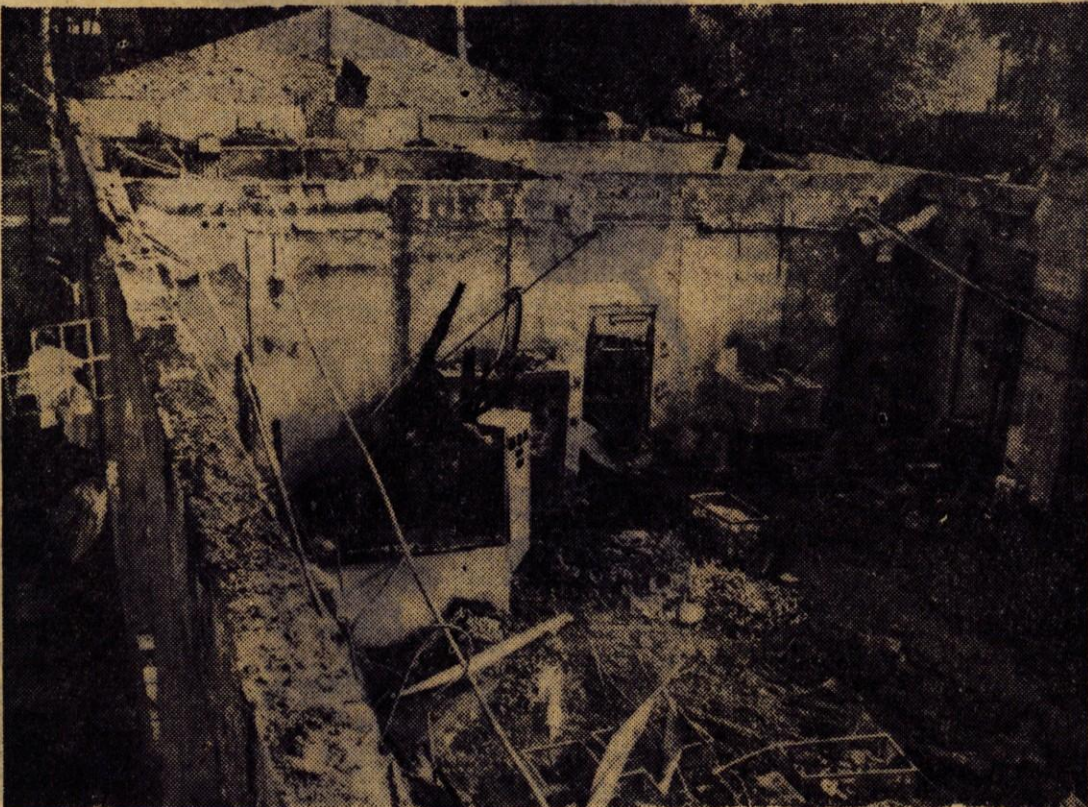
Anketo bodo izvedli junija, med poletjem pa bodo odgovore analizirali. — J. B.

Kroparji zopet pojejo

Kropa — Kdor zasleduje kulturno življenje v Kroplu, ve, da ima ta žebljanski kraj tako staro kulturno tradicijo, kakor je star sam. Toda sunki kulturne plime so bili vedno dokaj različni in jim mnogokrat sploh ni mogoče ugotoviti vzroka. Za zadnjega pa lahko trdimo, da je bil dokaj originalen: ko so namreč pred leti poslušali Kroparji ne preveč ugotovili koncert renomiranih gostov, so sklenili, da bodo peli raje sami. Ustanovili so oktet, ki je pod vodstvom absolventa akademije za glasbo Egidija Gašperšiča do danes prerasel v majhen moški pevski zbor, predvsem pa s vztrajnim delom in disciplino dosegel že raven nadpovprečnega ansambla.

S štiridesetimi koncerti v dveh letih — pred kratkim je anemal tudi za RTV Ljubljana — opravlja pomembno kulturno poslanstvo in nadaljuje tradicijo Kroparjev, ki so dali že lepo število pevcev slovenski operni hiši, nekateri pa so prodrli celo na priznane tuje odre.

Zbor zasluži vse priznanje in moralno pomoč, predvsem pa bi mu bilo potrebno omogočiti nastop v kakem večjem mestu Gorenjske ali pa v okviru kulturnih prireditev na Bledu med turistično sezono. — B. P.

Včeraj, 28. maja, nekaj po drugi uri zjutraj, so prebivavce Kranja zbudile sirene in močan ogenj je ožaril nebo. V plamenih je bil eden izmed obratov Iskre. Leseno ostrežje z posmoljeno streho je gorelo. Poklicna gasilska četa iz Kranja in gasilci Iskre so hitro lokalizirali požar, hkrati pa so prihiteeli na pomoč tudi iz Tekstilindusa in iz Save. Stavba je pogorela v dolžini okrog 30 metrov, kjer je bila lvarna in del selenskega oddelka. Škoda je precejšnja. Vzroke požara še niso ugotovili

Ob cesti I. reda Kranj—Ljubljana v naselju Orehek so v preteklem tednu asfaltirali avtobusno postajališče. Nedvomno bi bilo treba to storiti tudi z drugimi izogibalšči vzdolž te ceste

Še več takih predavanj bi radi

Kranj — Ob letošnji zvezni vzgojni akciji pod geslom »Prometni znaki — činitelji varnosti prometa« je občinska komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu občine Kranj organizirala in z velikim uspehom izvedla akcijo prilagojena predavanja. Vsa predavanja sta imela Anton Marčan in Janko Košnik. Čeprav v mnogih krajih predavanja niso bila v najugodnejšem času, so razen v Zalogu in v Cerkljah povsod dobro uspela. Posebno dobro so bila obiskana v Predosljah, Voklem, Mavčičah, Zabnici, na Jezerskem, Trbojah, Goričah, Podbrezju itd. Zanimivo je omeniti, da so navzoči postavljali predavateljem izredno zapletene probleme iz cestnoprometnih predpisov in da so razen tega dali tudi 10 zelo koristnih in tehtnih pripomb za izboljšanje prometa v kranjski občini. Povsod so tudi izrazili željo, da bi bilo takih predavanj še več.

Omenjena predavanja so pokazala, kako zelo so se pričeli tudi na podeželju ljudje zanimati za probleme cestnega prometa. To pa je tudi razumljivo, saj v vseh 121 naseljih kranjske občine ni primera, da v vasi ne bi bilo šoferjev - amaterjev in lastnikov motornih vozil. — R.

Podaljšane zimske počitnice in zaključek šolskega leta

Kranj — Znano je, da so bile podaljšane zimske šolske počitnice uradno odobrene, vendar s pogojem, da ne sme biti s tem okrnjena učna snov in da morajo vse šole doseči najmanj 210 dni pouka. Pristojni organi za šolstvo bodo v teh dneh pregledali, kako se ta zahteva uresničuje na posameznih šolah. Kaže tedaj, da letos ne bodo vse šole hkrati zaključile pouka. — C.

Razpored učencev po šolah

Kranj — Vse do sedaj skoraj ni bilo znano, koliko učencev in dijakov bodo lahko sprejele posamezne šole v novem šolskem letu. Zdaj pa so strokovne službe odgovorne za šolstvo v občini Kranj izdelale ključ za vpis v I. razred vseh šol na območju kranjske občine.

Gimnazija Kranj bo sprejela 144 dijakov, administrativna šola 60, ekonomska srednja šola 60, tehnična šola za strojno in elektrotehnično stroko 60, tehnična tekstilna šola 160, poklicna šola Iskra Kranj 92, mlekarški šolski center 24, kovinarsko-elektrotehnična šola 120, poklicna šola oblačilne in pletilske stroke 126, poklicna gumarska šola 57 in vaješka šola za slikopleskarsko stroko 120 dijakov. — C.

Ceprav vsakdanje plohe precej kvarijo pomladansko razpoloženje, pa se je kopalna sezona na Blejskem jezeru začela že pretekli teden. V četrtek, 23. maja, kot je povedala prodajavka vstopnic, je bilo na kopalšču že 60 kopavcev

BOLNICA ZA DUŠEVNE BOLEZNI BEGUNJE NA GORENJSKEM

razpisuje JAVNO PRODAJO RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV:

peč, kopalnih kadi, peči za kopalnice, boilerje, štedilnik emaliran, peč Zephir, peč pločevinaste, telefonsko centralo, umivalnike porcelanaste, lijak litozelezen, vrata, peč lončene, štedilnik zidan, postelje železne, pralni stroj, trika kotel, boilerje velike.

Ogled predmetov bo 3. junija od 8. do 11. ure.

Licitacija bo za družbeni sektor v torek, dne 4. 6. 1963, ob 8. uri, za zasebnike pa v sredo, dne 5. 6. 1963, ob 8. uri.

Inerenti iz družbenega sektorja kupijo takoj izrabne predmete z bariranim čekom, zasebniki pa z gotovino.

UPRAVA BOLNISNICE ZA GINEKOLOGIJO IN PORODNIŠTVO KRANJ OBVEŠČA, DA V NEDELJO, 2. JUNIJA 1963, OD 0. DO 16. URE NE MORE SPREJEMATI PACIENTK, KER BO BREZ ELEKTRICNEGA TOKA ZARADI POPRAVIL NA ELEKTRICNEM DALJNOVODU.

Vse dni v tednu izhaja dnevnik

DELO

● vesti z vašega področja
● politični in gospodarski dogodki
● sobotna priloga - program radia in televi-

zije, NAJDIHOJCA
● brezplačni pravni nasveti
● ob torkih družinska stran

DELO
v vsako hišo

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Dobro ohranjen colibri poceni prodam. Naslov v podružnici Glas Jesenice

Prodano kuhinjsko opravilo. Franc Hribar, Sp. Bela 10, Pred-dvor

Ugodno prodam veslo in »Galobae«. Marjan Dolenc, Ljubno 51

Prodano 500 kg krmilne pese. Naslov v oglasnem oddelku

Prodano skoraj nov otroški vozilček. Kranj, Kokrica 44

Prodano svetilno hišo. Kranj, Zavska 28

Motorno kolo KTM 125 ccm skoraj novo prodam. Tenetiše 12, Golnik

Prodano stoječo črno deteljo. Marija Cimzar, Zg. Bela 21, Pred-dvor

Prodano 25 in 50 mm deske. Naslov v oglasnem oddelku

Prodano stelo v bližini Kokrice. Naslov v oglasnem oddelku

Prodano 8 mesecev brejo kravo in 14 mesecev staro telico. Anton Zajc, Valburga, Smednik

kupim

Kupim motorno kolo 175 ali 200 ccm. Cerklje 116

ostalo

AMD sešneur obvešča, da se v ponedeljek prične tečaj za šoferje amaterje A in B kategorije. Vpisovanje je v petek, 31. maja, v društveni pisarni od 17. do 18. ure. Tečaj traja 1 mesec. Delikatosa Kranj sprejme takoj za letošnjo sezono točaja (točajko) za samostojno vodenje bifeja v letnem kinu in bifeja na kopalnici

Dam 30.000 din nagrade, kdor mi odstopi sobo. Naslov v oglasnem oddelku

Zatekel se je lovski pes — nemški pičkar. Jože Stirn, Adergas 13, Cerklje

Sprejmemo šiviljo za delo na domu. Gospodinjski biro, Kranj, Koroška 16

objave

Pred jedjo in po njej ste prisiljeni misliti na svoj želodec, ki ga morda zdravite brezuspešno z različnimi zdravili. Ste že poskusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom: rogaškim »Donat« vrelcem. Zahtevajte ga v trgovini, te ga pa dobe v grosističnem trgovskem podjetju »Loka« Skofja Loka in podjetju »Vino Gorenjka« Jesenice.

kino

RADOVLJICA 29. maja — nemški glasbeni film GORSKA ROZA ob 18. in 20. uri

30. maja — francoski film ZAPNIK TEH ZENSK ob 20. uri

31. maja — ameriški barvni film SERIFOV SIN ob 20. uri

Komisija za sklenitev in odpo-ved delovnih razmerij podjetja JELOVICA — LESNA INDUSTRIJA, SKOFJA LOKA — razpisuje več prostih delovnih mest kvalificiranih mizarjev in tesarjev. Prošnje sprejema kadrovsko socialni oddelek. — Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

ZAHVALA

V petek, 24. maja, smo pokopali drago Kračmanovo mamo s Srednje Bele pri Preddvoru. Bridko izgubo nam je lajšalo toplo sočutje premnogih ljudi z vse Gorenjske, ki so prišli kropiti našo mamo. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za zadnjo tolažbo in pretresljive besede ob grobu, g. zdravniku iz Preddvora, g. organistu, pevcom in pevkam, dalje številnim sorodnikom, blagim sosedom, darovavcem najlepšega cvetja in vsem in vsakemu, ki ste nam bili v težkih dneh ob strani. Kračmanova družina s Srednje Bele pri Preddvoru

Delovni kolektiv tovarne gumijevih izdelkov »SAVA« Kranj sporoča žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš sodelavec

JOZE JEREB delavec v valjarni obrata I

Pogreb bo v sredo, dne 29. maja, ob 16. uri izpred hiše žalosti v Senčurju št. 153 na tamkajšnje pokopališče. Vestnega sodelavca in dobrega tovariša ohranimo v trajnem spominu!

Delovni kolektiv in sindikalna podružnica tovarne »SAVA« — Kranj

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Koroška cesta 8 — Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-135 — Telefoni: glavni urednik 24.75, odgovorni urednik 21.90, uredništvo in uprava 21.90 — Letna naročilna lista znaša 1309 dinarjev, mesečna naročilna 110 dinarjev, posamezna številka 10 dinarjev, sobotna številka pa 20 dinarjev

afera nine b. Kristus je tukaj... Kristus je tukaj...! so prepevali otrodruko kitič. »Je zelo hudo?« sem vprašal Loftinga in pogledal nemirno spečega otroka, ki je droben in zgubljen ležal v velikanski postelji. »Pretes možganov, zmečkanje, zlomljena rebra. Ni v življenjski nevarnosti. Poznate malo?« »Da.« »Tudi starše?« »Da, tudi.« »Gospod Holden, verjamete, da je šlo za običajno prometno nesrečo?« Molčal sem. »Verjamete, da obstaja med to nesrečo in gospodom Brummer-Molčal sem. »Boste zdaj slednjič spregovorili, gospod Holden? Mi boste slednjič povedali, kar veste?« Molčal sem in gledal malo Mickey. »Ničesar govoriti?« »Lažnivec ste.« »Imenujte me, kakor hočete.« »Pravim, da ste prostaški lažnivec in prostaški strahopetec.«

šport

Minula športna nedelja

Nogomet

KDO BO PRVAK?

Nogometni turnir

V počastitev dneva mladosti se je na nogometnem igrišču v Lescah odigral 23. in 24. maja popolne nogometni turnir, na katerem so razen domačega Prešerna nastopila še naslednja moštva: NK Borac JLA iz Radovljice, NK Bohinj in NK Bled. Prvi dan je NK Prešeren premagal NK Bled z rezultatom 3:1. V drugi tekmi pa so igralci Borca premagali NK Bohinj s 4:0, v finalni tekmi pa je NK Prešeren premagal NK Borca z rezultatom 3:1 in s tem prejel tudi lep pokal, ki ga je za ta turnir preskrbela občinska športna zveza. Vsa moštva so igrala zelo lepo in športno, le igralci Bleda niso znali prenesti poraza športno in so v tekmi z NK Prešernom 9 minut pred koncem tekme pri rezultatu 3:1 zapustili igrišče. Pohvale vredni so mladi igralci iz Bohinja, ki so v Lescah pustili s svojim športnim vedenjem prav lep vtis, prav tako tudi igralci Borca. K izvedbi tega turnirja sta pripomogla tudi nogometna sodnika tov. Pretnar in tov. Piškur, ki sta sodila vse tekme. F. P.

Tek po ulicah

Tržič — Občinska zveza za telesno kulturo Tržič organizira skupno z občinskim komitejem ZMS Tržič in štabom za proslavo letošnjega dneva mladosti veliko atletsko tekmovanje po ulicah Tržiča. Tekmovanje bo v petek, 31. maja, med 16. in 17. uro v dveh disciplinah, v štafeti in krogu. — R.

Premalo priprav — za velike naloge

Kranj — Danes popoldne so na pmarjetni gori pričela teoretična plezalna šola alpinističnega oddelka Planinskega društva Kranj. Šola bo za vse člane oddelka obvezna, udeležili pa se je bodo tudi vsi tisti mladi planinci, predvsem iz vrst mladinskega oddelka, ki imajo veselje do plezalnih vzponov in alpinistične dejavnosti. Predavali bodo znani in izkušeni alpinisti. Kasneje bodo za vse udeležence šole organizirali več praktičnih vaj v Julijskih in Kamniških planinah.

Šola je članom oddelka potrebna spričo programa, ki je pred njimi. V letošnjem letu jih čaka huda preizkušnja, saj imajo v programu samostojno odpravo v pogorje Kavkaza, nadalje samostojna odprava v Centralne alpe itd. Manj izkušeni pa se bodo povzpeli na Grossglockner. — C.

S sodišča

Sovraštvo med bratoma

J. Z. in njegova žena J. z Bleda sta se morala zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Kranju za nenavadno kaznivo dejanje, ki spominja že na mučenja po koncentracijskih taboriščih. V prepričanju F. Z. bratom prvega obtoženca, sta namreč le-tega trdno privezala z vrvo in verigo k drevesu pred hišo in ga pustila tako privezanega skoraj pol ure, dokler ga mučnega stanja ni rešil komandir PLM, ki mu je očividno javil okrutno dejanje.

»Kakor hočete,« sem rekel, »z vsemi besedami, saj mi je vseeno.« Pogledal sem ga in opazil, da so se mu velike, temne oči močno zasolile. Drhte je rekel: »In navzlic temu ne boste triumfirali. Kljub temu. Na zdravje, gospod Holden, pa dobro spite, če še morete. In preživite res prijetne praznike.« Naglo je odšel iz sobe. Sedel sem na posteljni rob, strmel v Mickey, poslušal, kako slabotno diha in videl sesušeno kri na njenih majhnih ustih. V bližini so otroci peli drugo in tretjo in četrto kitičo stare pesmi o tih in blaženi noči.

Nogomet

23. kolo slovenske nogometne lige je spet prineslo nekaj presenečenj. Vodeče moštvo Triglava je v Celju z istoimenskim moštvom »utrpeło« največji poraz v letošnjem prvenstvu. Zmaga Celjanov je povsem zaslužena, saj so Kranjčani igrali zelo slabo — prav gotovo najslabše doslej. Obramba je v prvem polčasu igrala sicer solidno, v drugem pa je močno popustila. Medtem pa napad vseh 90 minut igre ni pripravil niti ene premišljene akcije. Povezave med obrambo in napadom sploh ni bilo, zato so imeli domačini brez težav sredino igrišča v svojih rokah, kar jim je prineslo dragoceno zmago. — Pri Triglavu tokrat tudi ni bilo videti borbenosti, s katero so dosegli osvojili že marsikatero točko. V naslednjih treh tekmah (z Rudarjem iz Trbovelj, s Svobodo iz Ljubljane in z Zelezničarjem iz Maribora) bodo morali zaigrati srčneje in bolj borbeno, sicer bo prvo mesto osvojila Ljubljana. Za presenečenje sta tokrat poskrbela tudi Gorica in Slovan, ki sta v gosteh zabeležila zmagi. — Derbi srečanje med Rudarjem iz Velenja in Ilirijo se je končalo z zmago slednje.

Vrstni red po tem kolu — Triglav 37, Ljubljana 36, Rudar (T) 27, Svoboda 26, Slovan 26, Celje 23, Krim 23, Kladivar 23, Zelezničar 22, Gorica 22, Delamaris 19, Sobota 18, Ilirija 13, Rudar (V) 7. V naslednjem kolu bodo igrali — Ilirija: Ljubljana, Delamaris: Celje, Triglav: Rudar (T), Slovan: Svoboda, Krim: Zelezničar, Kladivar: Sobota, Gorica: Rudar (V). — M. B.

Rokomet

TIK PRED ZAKLUČKOM

Najvišji republiški naslov in s tem pravico igranja v finalnem delu je odšel v Ljubljano. Mnogi so pričakovali, da bo tudi letos Olimpija najuspešnejša, vendar je Slovan imel to pot veliko več sreče. V vzhodnem delu, kjer smo prvaka dobili šele z nedeljskim slovanjem, je največ točk zbral Slovenj Gradec in odrinil trboveljskega Rudarja na drugo mesto. Finalista torej že poznamo, ostane nam samo še čas te velike odločitve. Mladost, ki je vzela Krimu dve točki, je s tem stopila korak naprej in je že član enote lige. Tržič, ki ga čaka še vroča borba v Gorici, se bo tej družbi lahko priključil, če prinese iz gostovanja obe toč-

ki. Ajdovščina, ki se je borila dokaj zagrizeno, letos ni uspela (računamo, da nas Tržičani ne bodo tik pred koncem razočarali) in bo odšla v razred nižje. — Tudi iskrani se bodo tolažili s tem, da so eno leto nastopali z najboljšimi slovenskimi klubi in marsikateremu pripravili neljubo presenečanje.

Ce pogledamo ob koncu uspehe naših predstavnikov, smo lahko popolnoma zadovoljni, saj so dosegli veliko več, kot smo pričakovali. Kljub težavam, ki so jih spremljale v času tekmovanja, jim lahko za uspehe prisrčno čestitamo.

USPEŠNA ISKRA B

Drugo moštvo Iskre, ki je vse doslej životarilo na dnu lestvice, je v zadnjih dveh tekmah gorenjske lige pobralo ves mogoči izkupiček in se tako nevarno približalo ekipi Triglava ki ima le še dve točki prednosti. S točko več je tretja ekipa Tržiča le za eno mesto više, vendar imajo igralci Iskre možnosti, da se z eno samo zmago dvignejo z zadnjega mesta v sredino prvenstvene lestvice. Značilnost te rokometne nedelje je v tem, da so igralci prvih moštev zamenjali svoje slabše klubске tovariše, vendar povsod niso uspeli. Mladost je kljub veliki rutini iz republiškega tekmovanja izgubila s Savo. Tudi Tržičani so s svojo prvo postavo le težko premagali bodočega zastopnika Gorenjske v

conskem tekmovanju — ekipo Dupelje — in to le za štiri gole. Se najbolj uspešna je bila najboljša sedmorica Iskre, ki je odpravila Zabnico z razliko petih golov.

Vrstni red v konkurenci: Duplje 26, Sava 16, Radovljica 12, Savica 11, Križe 10, Zabnica 10, Triglav 8, Storžič 7.

V drugem kolu ženskega tekmovanja je ekipa Storžiča premagala Tržičanke, ekonomska srednja šola pa je dobila dve novi točki, ker igravke Mladosti niso prišle na igrišče. Vrstni red žensk: Storžič, ESS, Mladost in Tržič. — M.

Atletika

MITING V KROPI

TVD Partizan Kamna gorica je v nedeljo priredilo v počastitev dneva mladosti atletski miting, ki so se ga razen domačih atletov udeležili tudi tekmovalci iz Kroke. Rezultati so pokazali, da so atleti Kamne gorice pripravljeno braniti naslov gorenjskega prvaka v C programu.

Rezultati — mlajši mladinci — 100 m: Milan Kalan 12,5, Jože Pogacnik 12,9; 1000 m: Milan Kalan 3:01,2; daljina: Janez Ropič 532; starejši mladinci — 100 m: Tone Kapus 12,3, Andrej Solar 12,6; 1000 m: Tone Kapus 2:53,2; daljina: Lado Rupar 534, Filip Sitar 523; člani — disk: Jože Azman 37,04; kladivo: Jože Azman 42,34. T. K.

Triglavani nastopajo v slovenskem finalu

V nedeljo bodo mladinske ekipe AK Triglav nastopile v slovenskem finalu, ki hkrati predstavlja kvalifikacijsko tekmovanje za nastop v zveznem finalu. Starejši mladinci in starejše mladinke bodo tekmovali v Celju, mlajši mladinci in (verjetno) mlajše mladinke pa v Ljubljani.

Triglavani upajo, da se bosta ekipi mladincev uvrstili na drugo ali tretje mesto, kar bi bilo po vsej verjetnosti dovolj za vstop v višje tekmovanje. Ekipa starejših mladincev bo nekoliko okrepjena, predvsem na srednjih progah in v metih in bo lahko z malo sreče zbrala precej več točk kot na kvalifikacijskem tekmovanju v Trbovljah. — Če se uvrstijo v zvezni finale bodo imeli največ koristi kandidati za mladinsko državno reprezentanco Pirjevec (100 m, 4 x 100 m), Pročič (100 m, 200 m, 4 x 100 m), Kleč (400 m), Marjan Galjot (4 x 100 m) in Svab (troskok) ki bodo lahko pokazali svoje sposobnosti v neosrednjem dvoboju z ostalimi kandidati in prepričali zveznega kapetana o upravičenosti kandidature.

Občinsko atletsko tekmovanje

Tržič — Danes bo v Tržiču veliko atletsko tekmovanje, ki ga za vse šole tržičke občine organizira občinska zveza za telesno kulturo Tržič. Vsaka šola bo nastopila z dvema ekipama, ki bodo tekmovali v četverboju. Celotno tekmovanje bodo izvedli na igrišču TVD Partizana Tržič. Kandidatov za prvake je precej, ker so se vse šole za tekmovanje že dalj časa temeljito pripravljale. Največ upanja za uspeh pa imajo tam, kjer je šolska mladina vključena tudi v društvo Partizan. — C.

Na obravnavi sta oba obtoženca to okrutno ravnanje z bratom oziroma svakom priznala, zagovarjala pa sta se, da sta hotela le preprostiti, da bi ju še naprej ogrožal in da sta se bala tudi za otroke, da bi se oškodovanec ne znesel še nad njimi. Sodišče ji ma sicer ni moglo verjeti, da bi bila tedaj resneje ogrožena, upoštevalo pa je, da ju je oškodovanec že večkrat žalil in tudi ogrožal ter je prisodilo J. Z. dva meseca, njegovi ženi pa poldrugi mesec zavora. Ker je bila slednja pred dvema letoma že kaznovana zaradi zlorabe položaja poslovo-kinje v gostinskem podjetju na 5 mesecev zavora, a ji je bila izvršitev kazni odložena, je preključalo to obsodbo in ji izreklo no-

vo skupno kazen 6 mesecev zavora, vendar pa je obema glede na skrb za dva nedoletna otroka kazni izreklo spet pogojno. Sodišče tudi ni sprejelo stališča obtožbe, da bi obtožena vzela F. Z. prostost na grozovit način, ker se ji ma ni dalo dokazati, da bi slednjega privezala k drevesu tako, da bi ob drevesu obvisel in tako še huje trpel. Najsi bi bil oškodovanec še tako nadležen, je dejanje obtožen-cev vsega obsojanja vredno in samotno. Komandir PLM je na obravnavi poudaril, da ga je pogled na invalidnega F. naravnost pretresel. Sodišče je morda okoliščine, ki so oba obtoženca razbremenjevale, je preveč upoštevalo.

Veliko darilo

Toliko so govorili o novi samopostrežni trgovini, da si nisem mogel kaj, da je ne bi šel tudi sam pogledat, mi je pripovedoval znanec. »Da ne bi kar tako hodil po trgovini, sem se odločil, da bom, zaradi lepšega šmenta, tu je pa zares imedu sem zaslišal — »Vzemite košarico, prosim!«. Videl sem, da jih tudi drugi jemljejo, pa sem jo še sam vzel. Mislim sem si, glej ga šmenta, tu je pa zares imetno, še košarice dajejo. Postal mi je nerodno, da bi sedaj, ko sem dobil tako darilo, kupil

pakiranega blaga. Embalaža prav gotovo ni zastoj in ima pomembno besedo pri ustvarjanju prodajne cene in seveda tudi pri kulturnosti postrežbe. Ključ donosnosti je drugje — v boljši izkoriščenosti prodajnega prostora, večji frekvenci kupcev in tako tudi v večji storilnosti prodajalcev. Slovensko povprečje prometa na enega zaposlenega v samopostrežnih trgovinah je nekaj nad milijonom dinarjev; giblje se v mejah med 600 tisoč in 1 milijon 800 tisoč dinarjev mesečno. V samopostrežni trgovini veletrgovine Loka v Skofji Loki so imeli v času, ko so trgovino vpeljali,

Nič več težav s pakiranjem

Prve samopostrežne trgovine so imele velike težave s pakiranjem blaga. Prehranska podjetja so pred leti še mnoga živila odpremljala nepripravljena za prodajo na drobno in prepučala zadnjo besedo trgovcem. Zadnji čas glede embalaranja skokoma napredujemo. Po policah v naših trgovinah je vedno več privlačnih škatlic in lepo opremljenih zavojčkov ter vrečic. Vzbujajo nam zaupanje in željo po nakupu, čeprav ne vidimo dobro kakšna je vsebina. Ta napredek močno poenostavlja poslovanje trgovskih podjetij s samopostrežnimi prodajalnami. Če ne embalarajo izdelovalci ali pridelovalci, za to poskrbijo nekatera grozistična trgovska podjetja. Stroji za embalaranje so zelo dragi in si jih lahko omislijo le velika podjetja, ki jih potem lahko dobro izkoristijo. Pakirni oddelek razvijajo tudi pri trgovskem podjetju Loka, z manjšimi poskušnjami pa so ta mesec začeli že pri Zivilih.

V skladiščih prodajal pakirajo sedaj je še zelenjavo in sadje ter še tu pa tam kakšno malenkost.

Kupci radi sami izbirajo

Poslovanje samopostrežnih trgovin se strinja o tem, da kupce najbolj privlači v samopostrežne trgovine možnost, da sami izbirajo in brskajo po blagu. Mnogi prihajajo v samopostrežbo po kakšno blago, za ka-

tero bi našli veliko izbiro v specializirani prodajalni. Tako na primer v samopostrežbi na Koroški cesti ob sobotah prodajo okoli 450 kilogramov perutnine, v samopostrežbi v Skofji Loki pa so menda med največjimi privlačnostmi trikotna izdelki in drobna konfekcija. Povsod prodajo zelo veliko keksov in ostalih sladkarij in konserv.

Samopostrežne prod. »osvajajo« kupce tudi s tem, da so odprte v nedeljah dopoldne. Pri našem vremenu je pač najbolj varno, da se človek odloči za izlet nekaj ur pred odhodom, pa tudi sicer je ob nedeljah več časa za nakupovanje kot med tednom.

Velike in majhne skušnjave

Je že tako, da morajo prodajalci v samopostrežnih trgovinah vedno po malo skiliti na kupce, posebno še, če so s svojim obnašanjem nakazali, da nekaj nameravajo. Nevarnost, da bo kdo kaj odnesel, ne da bi se sploh oglašil pri blagajni z blagom v košarici, je tem večja, čim manj pregledna je prodajalna. V novi samopostrežni v Kranju se nad kraji ne pritožujejo. Slabše je v Stražišču, kjer dolg lokal ne dopušča dobrega pregleda. Odločili so se, da bodo namestili nekaj ogledal. S temi bodo obremili tudi prodajalno v Skofji Loki, kjer je precej na poti velik steber sredi prostora. Z manjšim primanjkljajem, ki gre predvsem na rovaš »doležih prstov«, že povsod računajo. Ponekod (na primer v Celju) avtomatično dopuščajo pol odstotka. V Skofji Loki so zmanjšali primanjkljaj že na skoraj petino odstotka, na višji pa je trenutno v Stražišču.

Največkrat se »spozabijo« otroci — pri čokoladah in bonbonih in ženske — navadno take, ki jim to ni niti najmanj potrebno. V Stražišču pravijo, da so mali zmikavti (saj jim tatvin čokolade niti ne štejejo preveč v zlo) zelo iznajdljivi. Pozimi so jim prišli zelo prav gumijasti škornji, v katerih preostaja še kar precej prostora, neka deklica pa je zadnjič hitro vzdignila krilce in vtaknila čokolado za »hulahupe« hlačke.

Dogaja se tudi to, da kdo vzame stvar, ki je niti ne potrebuje. Sredi zime je starejša ženska vzela olje za sončenje, ko so jo zaslačili, je rekla, naj kar imajo, saj niti ne ve, zakaj se to rabi. Druga je vzela plastično škatlico z zobtrebci. Vprašali so jo, zakaj, jo je ukradla, in je odvrnila: »Zato, ker je tako luščna.«

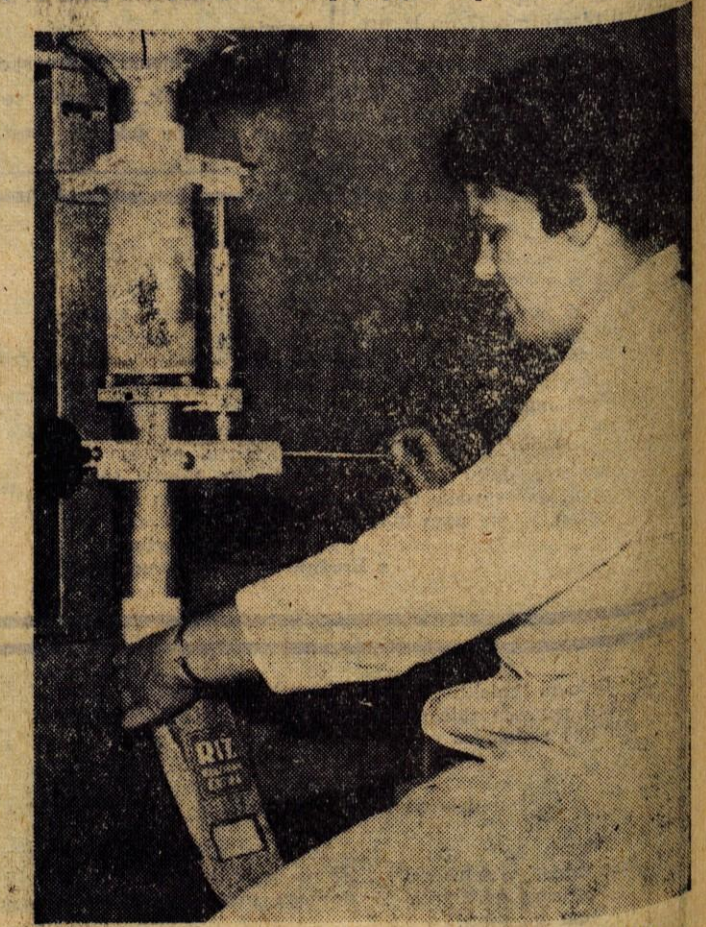
Neredko so namesto prodajalcev užaljeni kar nepošteni kupci. Neka ženska, ki je vzela dva para nogavč, je s »furjo« zapustila prodajalno in zabrusila: »K vam me pa že nikoli več ne bo!« Neka druga se je zadirala, da jo po krivem obdolžujejo, da je blago kupila nekje drugje. Vendar so ji po seriji in datumu proizvodnje ter oznakah lahko dokazali, da laže.

Na srečo odstotek primanjkljaja povsod upada in kraja na splošno ne predstavljajo večjega problema.

Kaj več bi tokrat ne imela povedati, razen morda tega, da je samopostrežba v Stražišču tako zgrajena, da so pozimi kar potoki tekli v skladišče (z ravne strelhe) in da bodo v Loki morali zamenjati pod (strelho so že popravili), kar je pa že snov za drugo pisarijo. — Metka Sostč

Moški so kot kupci v samopostrežbah (verjetno tudi v drugih trgovinah) v manjšini. Navadno prihajajo s »specialno« nalogo

Pri mehaničnem stroju za pakiranje riža. S pritiskom na ročico zdrsi v pripravljeno vrečko pol kilo-grama riža. Malo prakse in delo gre kar hitro od rok

Sprehod s košarico

po škojloških in kranjskih samopostrežnih trgovinah

samo salamo. Zato sem si naložil še večjo škatlo piškotov, zobno kremo, steklenico vina, dva zavojčka bonbonov, čokolado in dve jetrni pašteti.

Zadovoljen z nakupljenimi dobrotami in velikim namečkom sem prišel do blagajne. Kaj takega pa nisem pričakoval! Blagajničarka je tebi nič meni nič zložila iz košare vse, kar sem vanjo naložil, in z računom vred porinila predme. Košaro je spet postavila na njeno staro mesto. Imel sem dosti opraviti, da sem nakupljeno prinesel do doma, ne da bi mi kaj padlo iz žepa ali se mi izmuznilo iz rok.

Seveda se je to zgodilo že pred leti, ko smo dobili prvo samopostrežno trgovino, sedaj smo se košaric, pa razstavljenega blaga in izbiranja in plačevanja že vsi navadili. Vsaj tako trdijo po prodajalnah, po katerih sem nabirala (pa ne v košaro) ugotovitve o samopostrežbi.

Naj jih preštejemo?

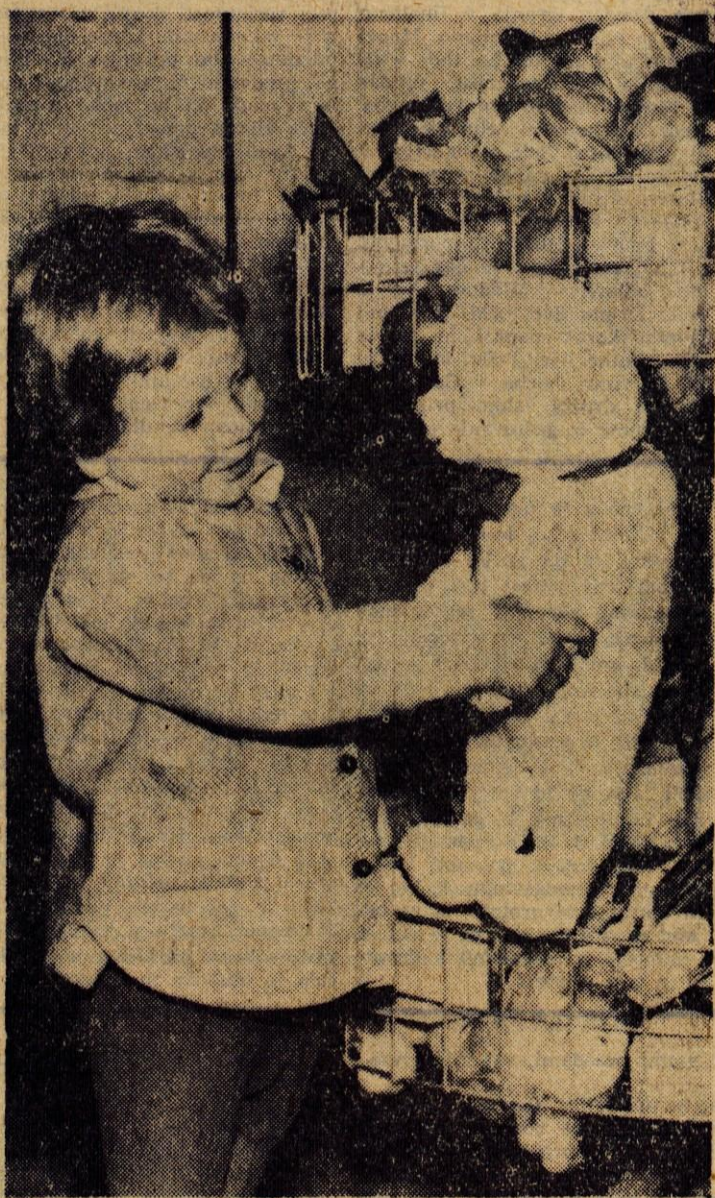
Na Gorenjskem nimamo veliko samopostrežnih trgovin: eno v Skofji Loki, eno v Stražišču in tri v središču Kranja (manjšo pri Savskem mostu, ob Koroški cesti in novo na Titovem trgu). Na Jesenicah, na Bledu in ponekod drugod imajo nekaj prodajal urejenih tako, da del prodajnih predmetov lahko kupci sami izbirajo. Trgovska podjetja nameravajo urediti še več samopostrežnih prodajal. Morda bo že letos otvoritev velike samopostrežne trgovine na Planini, uredili jo bodo v predvidenem trgovskem objektu nasproti kranjske stolpnice, v trgovsko poslovni zgradbi v Radovljici, verjetno tudi v tržiški stolpnici in še kje. Sploh se samopostrežne prodajalne tako dobro »obnašajo«, da ne moremo pričakovati kaj dosti novih prodajal s klasičnim načinom prodaje živil in drobne galanterije.

Ključ donosnosti

Nekateri (verjetno preslabo poučeni) zagovorniki samopostrežbe so med drugim radi navajali, da je taka prodaja boljše od klasične zato, ker je cena blaga zaradi nižjih prodajnih stroškov lahko nižja. To seveda ne drži. Če samopostrežne prodajalne zmorejo delo s kakšnim prodajalcem manj, je to ravno prav za nekoliko višje cene

800 — 900 tisoč mesečnega prometa na zaposlenega, sedaj imajo že okoli 1 milijon 200 tisoč. Ker se promet še dviga, pričakujejo, da bodo dosegli do 1 milijon 400 tisoč. Tudi v Stražišču (trgovsko podjetje Prehrana Ljubljana) so že presegli 1 milijon. Nova samopostrežna prodajalna podjetja Zivila Kranj zaključuje šele prvi mesec obratovanja, vendar so s prometom že kar zadovoljni.

Najbolj obiskana je prav gotovo samopostrežba Prehrane Ljubljana na Koroški cesti v Kra-

Punčka ni skrivala veselja, ko si je lahko sama zbrala medvedka

Samopostrežbe so opravile z zamudnim čakanjem. Kvečjemu pri blagajni je včasih treba postati za kratek trenutek

BODICE

»V cirkus grem,« sem dejal ondan Marjani.

»Pa tam ostanil« je pribila, potlej je se zajedljivo pristavila: »Znabiti jim boš koristil kot honorarni klovn...«

Pogoltnil sem bodico in se odpravil v Savski log, kjer je cirkus »Grand« razpel svojo obledelo platneno kupolo.

Castna beseda — imenitno sem se zabaval... ne zaradi programa, marveč zato, ker sem bučni cirkuski reklamisti tako gladko nasledel. Tako so me potegnili kot »kofetarica«, ki mi je obetala, da bom pri zadnji loteriji zagotovo zadel avtomobil. Tudi cirkus »Grand« (kako blesteče imel) je zadel... zadel je žebelj na glavo. Pravim vam, da bi bili silno navdušeni, če bi slišali govorico, s katero so tisti od cirkusa zabavali ljudi in napovedovali posamezne točke programa. To je bila nekakšna neokusna pa žalostna zmes srbohrvaškega, slovenskega in morda še kakšnega jezika, ki se je upiral še tako komatim ušesom poslušavcev. Se imenitnejši pa je bil program, posebno humoristični del. Takšnega obešnjakega humorja že lep čas nisem slišal. In čudno... ljudje so se kljub vsemu zabavali. Cemu tudi ne, saj si je cirkus nadel zveneče ime »Grand«. Kljub temu pa se je cirkus »Grand« presenetljivo hitro

preselil. Lepega večera mu je namreč zmanjkalo gledavcev s slabim okusom.

Iz Stražišča pa Primskovoga v Kranju prihajajo pritožbe, češ da so postali psi-čuvaji v nočnih urah prava nadloga. Najbolj neprijetno pa je to, da kažejo ogromno smisla za »zborovsko lajanje«. Eden se oglasi, ostale mrcine pa pritegnejo, da je kaj. V stiski sem, saj ne vem, kako bi se lotil te nadloge. Težko je namreč dopovedati psu-čuvaju, naj ne laja. Poskusite najprej z lastnikil! Naj poskusijo dopovedati psom, da s svojim nočnim lajanjem grobo kršijo nočni red in mir. Če pa tudi to ne bo zaleglo, tedaj poskusite s sodnikom za prekrške.

Sodnik za prekrške bi bil prav gotovo zelo navdušen nad tistima dvema kolesarjema, ki sem ju pred nekaj dnevi srečal v serpentinah nad Tržičem. Kako pa bi bilo, če bi na svoji brezumni vožnji srečala kakšno vozilo na štirih kolesih? Mislim, da bi potlej spadala le še v pristojnost grobarja. Sicer pa to ni osamljen primer, da pijani kolesarji zlasti v nočnih urah ogrožajo varen promet na naših cestah.

No, ker že govorimo o prometu, menim, da ne bo odveč, če se spotaknem tudi ob prometne znake. Mnogi so tako obtolčeni, da sploh več ne služijo svojemu namenu. Pravzaprav leti graja na nepridiprave, ki se jih lotevajo s kame-njaki. Kljub temu pa ne bi bilo napak, če bi pristojni organ najbolj obtolčene znake obnovil. Pogosto je iz vozečega avtomobila težko v naglici razbrati, na kaj obtolčeni znak opozarja.

Tole mi je ondan pripovedoval neka znanka.

Predzadnji ponedeljek je bilo Stopila sem v trgovino z zelenjavo »Agraria« v Prešernovi ulici v Kranju (trgovina pod arkado). Prodajavki sem dejala, naj mi odšteje štiri limone. Preden pa jih je prodajavka odtehtala, jih je odvila za papirnate embalaže. Prosila sem jo, naj mi da tudi papir.

Dobite ga, toda le proti plačilu, se je odrezala ženska. Potem je vrgla papirke na tehtnico in dejala, da moram doplačati še tri dinarje. Ugovarjala sem, prodajavka pa mi je zabrusila, da mora trgovina plačati tudi embalažo. (Kakšna logika! Kdo pa bi sicer plačal papir, ki ga je prodajavka malo pred tem zavrgla?)

Vzkipela sem, ona pa me je zavrila: »Splošno znano je, da ste zelo sitna stranka, naše prodajavke vas zelo dobro poznajo. Vseeno mi je, če pridete v trgovino ali ne...« (In glejte... tudi poslovodkinja je pritrjevala!)

Kaj hočemo? Se ena zgodba o kulturni postrežbi!

Pa še tole vam bom povedal: — Pred nekaj dnevi je hotel neki tujec za vsako ceno zlesti na kranjski nebotičnik. Ni in ni odnebal. »Samomor? Skok s 17. nadstropja bi bil prav gotovo precej učinkovit. Pa je imel možakar bolj nedolžno željo. Povedal je, da bi rad slikal Kranj iz pičije perspektive — za spomin na menda edino moderno mesto v Evropi (mogoče je malo pretiravati), ki ne premore javnega stranišča.

Vas pozdravlja vaš BODICAR